

Go Heaven - Haverkamp & Lute (1996)

Voorpublicaties

Arnhemse Courant 20 april 1996

De Gelderlander 19 april 1996

Door RIJK VAN ROTTERDAM
ARNHEM - Toen in het voormalige Joegoslavië de oorlog tussen de diverse etnische groepen begon, kwamen de actrices Catharina Haverkamp en Trudie Lute op het idee om in het theater een drieluik te maken over het 'Hans en Grietje-gevoel'. Deze zin lijkt ongetwijfeld een van de meest absurde die ooit geschreven zijn, maar niet alleen is hij waar, hij is ook zinnig. En het gaat niet eens om voorstellingen waarin Haverkamp en Lute de problemen van de Balkan aan de hand van Hans en Grietje voor kinderen begrijpelijk willen maken. Het gaat om voorstellingen voor volwassenen, met als centraal thema het gevoel van verdwaald zijn.

'Go home', geschreven door Rob de Graaf, was enkele jaren geleden de eerste aflevering van het drieluik; een even vrolijke als scherpe registratie van de tocht van twee vluchtelingen, Hans en Grietje. Vanavond gaat in de kleine zaal van de schouwburg Arnhem in de regie van Jose Alders de tweede aflevering in première on-

Tweede deel drieluik Catharina Haverkamp en Trudie Lute

Asiel voor zieke Hans en Grietje

der auspiciën van Theaterburo Profile (met steun van het Fonds voor de Podiumkunsten en de provincie Gelderland): 'Go heaven'. Deze aflevering is, met adviezen van De Graaf, door Haverkamp en Lute zelf geschreven. De zoektocht van Hans en Grietje naar thuis en status wordt in 'Go heaven' voortgezet, met nieuwe wendingen. Als vluchtelingen in een dolgedraaide maatschappij zijn zij na lange omzwervingen opgevangen in een kleine gemeente in Nederland. Achtergelaten in een afbraakhuisje beleven ze hun laatste dagen. Vanuit hun ziekbed, in een toestand die balanceert tussen slapen en waken, vechten zij zich een weg naar de hemel op aarde. Met humor, dat wel, net als in 'Go home'.

Lute: „Het idee voor deze voorstellingen begon met de vreselijke fo-

to's uit het voormalige Joegoslavië die je in de kranten zag. De erbarmelijke omstandigheden waarin de mensen leefden. Huilende mensen op vrachtwagens. Die beelden kwamen bij ons over als uit een andere tijd. We dachten: als we hier iets over willen maken, dan moeten we het dichterbij halen. Het moest niet over mensen in het algemeen gaan, maar specifiek zijn. Toen dachten we aan Hans en Grietje, die in het sprookje ook verdwaald zijn; van huis weggestuurd. Dan heb je in ieder geval een naam voor twee personages.”

Wijzer

Al is de trilogie over het 'Hans en Grietje-gevoel' niet voor kinderen bedoeld, Haverkamp en Lute willen wel kinderen spelen. Lute: „Het gaat ons om mensen met een

naïeve kijk op de wereld, die in een razendsnel tempo wijzer moeten worden.”

In eerste instantie stond de actrice één productie voor ogen, maar werkend aan 'Go home' kwam het idee op om daar een vervolg aan te geven. Lute: „We kregen het gevoel dat we nog helemaal niet aan de top zaten van wat we uit het materiaal konden halen. Wat we toen nog niet wisten, maar nu wel het geval is, is dat we veel meer op de huid van de personages zijn gaan zitten. In 'Go home' zag je die naïeve mensen, in 'Go heaven' kom je meer over die mensen zelf te weten; over hun denken, hun opvattingen.”

Rob de Graaf schreef 'Go home'. Op basis van improvisaties schreven Haverkamp en Lute 'Go heaven' voor een groot deel zelf. Maar vooral voor de monologen haal-

ARNHEMSE COURANT
2004/06

den ze er wel weer De Graaf bij.

In 'Go home' raakten Hans en Grietje ontheemd; in 'Go heaven' hebben ze een onderkomen in den vreemde gekregen. Hoe zal het gaan in deel drie, 'Come back'? Lute: „Misschien zijn ze dan wel oudere mensen en weten ze 'het' inmiddels allemaal, is hen niet veel meer wijs te maken. Maar we weten het nog niet precies. In 'Go home' ging het eigenlijk om een reisverslag. In 'Go heaven' is er sprake van een stilstand, waarvan we hopen dat het uiteindelijk richting hemel gaat. In 'Come back' hebben we de mogelijkheid om op alles terug te kijken. Het kan nog alle kanten op gaan, maar het zal zeker weer een positieve voorstelling zijn, want Hans en Grietje zijn niet klein te krijgen. Misschien gaan we in het derde deel de cabaretkant op.”

♦ Catharina Haverkamp (links) en Trudie Lute in 'Go heaven'. (Foto Kees Hummel)

Ook 'Come back' willen de actrices graag op improvisaties baseren, maar ze hopen wel dat De Graaf er weer bij komt. Lute: „Alleen weet hij dat zelf nog niet.” Nu wel dus.

Theaterburo Profile, 'Go heaven'.

Regie: Jose Alders. Spel: Catharina Haverkamp, Trudie Lute. Première: 20/4 Schouwburg ARNHEM.

Verder te zien o.m.: 2/5 Kunsthuis 13 VELP, 9 en 10/5 Theater Kikker UTRECHT, 17 en 24/5 't Hemeltje WAGENINGEN, 18/5 Gigant APeldoorn, 30/5 042 NIJMEGEN.

Het Hans en Grietje-gevoel

Trudie Lute en Catharina Haverkamp in 'Go heaven'

Door Sandra van Ginkel

'De voorstelling is geen komedie.' 'Het is een situatieschets.' 'Het is lichtvoetig drama.' 'De speelstijl is heel dramatisch, maar er zit een lichte toon in.'

Vanavond zal deze lichtvoetige heel dramatische situatieschets worden gespeeld door Catharina Haverkamp – bekend als Jeltje uit de comedyserie 'M'n dochter en ik' – en Trudie Lute. 'Go heaven' is het tweede deel in een drieluik over het Hans en Grietje-gevoel, 'het gevoel van verdwaald zijn'. De voorstellingen vertonen, min of meer per ongeluk, veel overeenkomsten met het sprookje.

Ging 'Go home' over de zoektocht van Hans en Grietje naar een thuis, in 'Go Heaven' hebben ze een plekje gevonden, en draait het om de 'is dit het nu'-vraag die iedereen zich wel eens stelt. Catharina: „Het sprookje is een metafoor geworden." In 'Go heaven' hebben ze het snoephuisje van de heks gevonden. „Nu zitten we in dat huisje, daar hebben we ons ingesnoept." „Ja," lacht Trudie, „en nu

denken we: hoe snoepen we ons er weer uit?"

Vluchtelingen

Het idee is duidelijk geïnspireerd op het vluchtelingenvraagstuk en in het bijzonder op de situatie in Joegoslavië. Catharina: „Het idee komt voort uit wat er nu in de wereld gebeurt. Iedereen is aan het zwerven geslagen. En Joegoslavië is daarin wel heel extreem." Trudie valt bij: „Vluchtelingen komen vol hoop hier naartoe en komen dan van een koude kermis thuis. Je ziet altijd grote groepen op televisie, maar wat als je er twee uithaalt? Dat laten wij dus zien."

Volgens Trudie en Catharina is 'Go heaven' een onderzoek. „Het is een onderzoek of we daar waar we zijn wel willen zijn.

En de één wil weg en de ander wil blijven." In dialoogvorm zullen Marica en Ivica – dat betekent Hans en Grietje – op toneel naar een antwoord zoeken. Verder blijft de inhoud van het stuk een beetje vaag. „We kunnen niet iets zeggen van we zitten aan tafel en drinken

een kopje koffie."

In ieder geval zullen ze, in tegenstelling tot 'Go home' waarin ze vele lagen kleding aanhadden, nu 'gewoon' westers gekleed zijn. „Om te laten zien dat we verder zijn. Er is tijd tussen verstreken. We hebben ons aangepast." „Ja, haha, we zijn een winkel ingegaan en hebben pakjes kunnen jatten." Voorafgaand aan de voorstelling is op een monitor een stukje te zien van wat er gebeurd is tussen 'Go home' en 'Go heaven'.

'Go heaven' door Trudie Lute en Catharina Haverkamp. Eindregie: Arjo Viet. Try-out vanavond in Schouwburg Arnhem, 20.30 uur. Voorstellingen: Schouwburg Arnhem, 20 april, 20.30 uur; Kunsthuis 13 Velp, 2 mei, 20.30 uur; La Divina Commedia Maurik, 23 mei, 20.30 uur; 't Hemeltje Wageningen, 24 mei, 21.00 uur; 042 Nijmegen, 30 mei, 20.30 uur. 'Go home' wordt nog één keer gespeeld in 't Hemeltje Wageningen op 17 mei, 21.00 uur.

Catharina Haverkamp (links) en Trudi Lute in 'Go heaven'.

Foto: Kees Hummel